

MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAGISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

21 ta' Jannar 2021

Rikors Numru 56/2020

Kevin Farrugia u martu Fiorella Farrugia

Vs

Awtorita` tad-Djar

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Kevin u Fiorella konjugi Farrugia** ipprezentat fis-16 ta' Lulju 2020 li permezz tieghu ppremettew is-segwenti:-

"Illi l-esponenti gew notifikati b'ittra ufficjali datata 25 ta' Gunju 2020 fejn gew interpellati sabiex jizgombraw mill-arja u kamra fuq il-bejt ta' blokka numru 178, Flat 11, Triq Sant Kristofru, Valletta (Dok A)

Illi l-esponenti għandhom ragunijiet validi fil-ligi biex jikkontestaw dik l-ittra u jigi rilevat is-segwenti:

Illi l-esponenti kienu xtraw u akkwistaw il-fond 178, Flat 11, Triq San Kristofru, Valletta fit-18 ta' Jannar 2013 kif jirrizulta mill-anness kuntratt (Dok B).

Illi għalhekk l-Awtorita' intimata m'hijiex aktar il-proprietarja tal-fond in kwistjoni u konsegwentement għal dan il-fond ma jista' qatt jaapplika l-Kapitolu 573. Kwindi a bazi ta' dan il-fatt l-ittra ufficjali għandha tigi dikjarat nulla u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi.

Illi appartu minn hekk l-ittra ufficjali de quo hija nulla minhabba li dak li qed tintima fl-istess ittra mhux zgħumbrament biss pero' wkoll li tinhatt il-washroom in kwistjoni meta ordni li tinhatt struttura ma taqax taht l-artikolu 9 tal-Kap. 573.

Illi in oltre u mingħajr pregudizzju, li kieku kien jaapplika l-Kap. 573, l-esponenti ma naqsu bl-ebda mod mill-obbligi qua kompropretarji tal-fond in kwistjoni. Il-kostruzzjoni tal-washroom saret bil-permessi relativi tal-Planning Authority u tal-Awtorita' tal-Artijiet, u fuq parti tal-bejt li skont il-kuntratt ta' akkwist l-esponenti għandhom sehem indiviz.

Għaldaqstant l-esponenti jitkolbu umilment li dan it-Tribunal jogħgbu jhassar, jirrevoka u jikkancella l-ordni ta' zgħumbrament mahrug permezz ta' ittra ufficjali numru 1700/20 fl-

ismijiet inversi datata 25 ta' Gunju 2020 u dan taht dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni.”

Ra r-risposta **tal-Awtorita` tad-Djar** datata 4 ta' Awwissu 2020 li permezz tagħha eccep iż-żgħix:

- “
1. *Illi ma hemm xejn li hu irritu u null jew ultra vires fl-ittra ufficjali magħmula mill-Awtorita` tad-Djar.*
 2. *Illi meta l-Awtorita` tad-Djar biegħet il-fond 178, Flat 11, Triq San Kristofru, Belt Valletta permezz tal-kuntratt datat 8 t'Ottubru 1999, fl-atti tan-Nutar Dottor Caroline Abela Rausi, tali bejgħ ma kienx jinkludi sehem indiżiż tal-partijiet komuni, kopja tal-kuntratt annessa u mmarkata DOK A;*
 3. *Illi għalhekk meta sussegwentament il-konjugi Farrugia xtraw il-fond 178, Flat 11, Triq San Kristofru, Belt Valletta, permezz tal-kuntratt datat 18 ta' Jannar 2013 fl-atti tan-Nutar Dottor Marco Farrugia il-partijiet komuni ma setgħux jiġu trasferiti;*
 4. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost anke kieku stess ġie trasferit sehem indiżiż tal-partijiet komuni lil konjugi Farrugia, dan is-sehem huwa wieħed indiżiż u għalhekk bl-ebda mod ma setgħu il-konjugi Farrugia jaqbdu u jieħdu parti mill-bejt biex jibnu kamra fuq il-bejt, propjeta` tal-Awtorita` tad-Djar u ta' residenti oħra, b'tali mod li jkun ta' detriment għall-residenti u inkwilini tal-Awtorita` tad-Djar fl-istess blokka li jista' jkollhom sehem indiżiż tal-partijiet komuni jew inkella dritt ta' użu. Ukoll is-sehem indiżiż ma jaġħix dritt li wieħed jagħmel tiegħu kamra mibnija fuq il-bejt li hu bejt ta' kulhadd inkluz tal-Awtorita` tad-Djar li ghad għandha diversi postijiet mogħtija b'kera lil terzi fl-istess blokka;*
 5. *Illi barra minn hekk, f'kuntratti ta' bejgħ ta' appartamenti simili fl-istess inħawwi, anke f'każijiet fejn il-bejgħ sar b'seħem indiżiż tal-partijiet komuni, l-użu ta' tali bejt huwa limitat u bl-ebda mod l-oġġetti mqiegħda fuq il-bejt m'għandhom ikunu ta' ngombru għar-residenti l-oħra. Fil-każ odjern huwa evidenti li bl-okkupazzjoni ta' din il-kamra u bl-ilmenti li saru mill-Uffiċċju tal-Ombudsman, l-okkupanti qed jikkawżaw ingombru lil residenti oħra u kien għalhekk li l-Awtorita` tad-Djar ħadet il-passi legali spettanti lilha bil-ligi bħala sid/amministratur tal-blokk t'appartamenti; Ara ittri mill-Uffiċċju tal-Ombudsman annessi u mmarkati Dok B.*
 6. *Illi d-Dipartiment tal-Artijiet għadda l-Appartament numru 11, fi blokka numru 178, Triq San Kristofru, Belt Valletta lill-Awtorita` tad-Djar permezz tal-Avvizz Legali 140 ta' 1999 (Artiklu 4 paragħfu 21), u aktar ‘il quddiem permezz tal-Avviż Legali Numru 373 ta' 2016 (Artiklu 4 paragħu 38) għaddha l-blokk t'appartamenti sħiħ u għalhekk l-Awtoritā tad-Djar hija sid ta' numru t'appartamenti (inkluz il-bejt u l-partijiet komuni). Fil-fatt l-Awtorita tad-Djar għadha s-sid ta' numru ta' appartamenti fl-istess blokka u allura hija ukoll waħda mill-ko-propjetarji tal-partijiet komuni, inkluż il-bejt li fuqu inbniet il-kamra kif juri id-dok C;*

7. Illi l-Awtorita' tad-Djar qatt ma intalbet tagħti l-kunsens tagħha għal bini ta' kamra fuq l-ebda parti tal-bejt;
8. Illi l-permess tal-bini tal-kamra mahrug mill-MEPA ma għandu ebda rilevanza għal din il-kawza;
9. Illi l-Awtorita' talbet lill-atturi iroddu lura l-kamra – huma naqsu li jagħmlu dan u għalhekk kellha issir l-ittra ufficjali li tindika li l-atturi ma kellhomx titolu validu.
10. Illi inoltre l-Awtorita tad-Djar irċievet ittra mingħand l-Ombudsman minħabba okkupazzjoni illegali ta' partijiet mill-bejt ta' Old Prisons' Block jew Mediterranean Flats dwar kmamar fuq il-bejt li mhux qed iħallu l-access shih għall-bejt shih lir-residenti l-oħra, kopja annessa u mmarkata bhala Dok B. Cioe' permezz tal-istess kmamar uzurpaw parti mill-bejt li qabel kien indiviz u parti mill-partijiet komuni.
11. Illi wara diversi investigazzjonijiet mill-Aworita' tad-Djar irrizulta li hemm 14-il kamra mibnija fuq il-bejt tal-blokka in kwistjoni u għalhekk l-Awtorita tad-Djar iddeciediet li tibda tiehu azzjonijiet fil-konfront tal-pussessuri ta' dawn il-kmamar. Uhud minnhom qeqħdin fil-process li jirritornaw il-pussess battal tal-istess kmamar. Fil-fatt dawn il-persuni kollha li bnew il-kmamar fuq il-bjut tall-blokka ingħataw l-opportunita' li jirritornaw il-kmamar volontarjament u f' dan il-kaz l-Awtorita' kienet lesta ma tipprocedix biex iggejh lhom iwaqqghu il-kmamar a spejjez tagħhom jew biex titlob danni u kumpens. Fil-kaz fejn l-okkupanti jinsistu li ma jirritornawx il-kmamar volontarjament allura din l-ezenzjoni ma tapplikax."

Sema' x-xhieda;

Ra d-dokumenti kollha pprezentati;

Sema' t-trattazzjoni tal-partijiet;

Ra li r-rikors thalla għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrenti hassewhom aggravati b'decizjoni kif kontenuta f'ittra ufficjali datata 25 ta' Gunju 2020 li permezz tagħha gew ordnati jizgħiġi minn arja u kamra indikata bl-ahmar u kkulurita bl-isfar f'pjanta annessa mal-istess ittra ufficjali u dan fi zmien tletin (30) gurnata min-notifikasi tal-istess ittra ufficjali u dana peress li:-

1. kienu qeqħdin jokkupawha mingħajr ebda titolu validu fil-ligi peress li l-partijiet komuni qatt ma nbieghu mill-Awtorita` tad-Djar, u,

2. ma kellhomx dritt jibnu fuq il-bejt li l-Awtorita` tad-Djar għad għandha proprjeta` dwaru.

Illi a tenur tal-istess ittra ufficjali huma gew ukoll interpellati inehhu kull struttura li huma bnew fuq l-arja tal-istess bejt.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi r-rikorrenti akkwistaw “*l-appartament internament immarkat bin-numru hdax (11) fil-blokk li jgib in-numru mijà tmienja u sebghin (178) fi Triq San Kristofru, l-Belt Valletta, liberu u frank, bid-drittijiet u l-gustijiet kollha tieghu, inklus sehemu mill-partijiet komuni nklus il-lift u l-bejt, bid-drittijiet u l-gustijiet kollha tieghu, liema flat jinsab fil-livell ta’ fifth floor mit-triq.*” In oltre gie wkoll stipulat illi “*Dan it-trasferiment u kull trasferiment iehor huwa soggett għal-kundizzjonijiet imposti mill-Awtorita` tad-Djar fuq il-kuntratt fl-atti tan-Nutar Caroline Abela Rausi datat tmienja (8) ta’ Ottubru tas-sena elf disa’ mijà u disgha u disghin (1999) u in partikolari il-kompraturi huma obbligati li juzaw il-fond għal skop ta’ residenza biss u għal ebda skop iehor.*”¹

Ir-riorrenti jispjega illi fl-2015 kien kiseb permess mingħand l-Awtorita` ta’ l-Ippjanar biex jibni kamra fuq il-bejt, liema kamra giet mibnija fl-2018. Jispjega wkoll illi fl-2014 huwa kien bagħat ittra lill-Awtorita` tal-Artijiet fejn infurmaha li kien issottometta applikazzjoni mal-Awtorita` ta’ Malta Dwar l-Ambjent u l-Ippjanar (iktar ‘il quddiem “MEPA”).

Illi jirrizulta illi din il-kwistjoni giet xprunata minn ilment li rcieva l-Ufficju tal-Ombudsman dwar kmamar mibnija fuq il-bjut ta’ numru ta’ blokkok ta’ appartamenti gewwa l-Belt Valletta. Jirrizulta wkoll illi wara li l-Awtorita` intimata għamlet l-investigazzjonijiet tagħha rrizultalha illi kien hemm numru ta’ kmamar u tinda mibnija fuq il-bejt tal-blokka in kwistjoni mingħajr permess u għalhekk ipprocediet biex tiehu azzjoni fil-konfront tal-pussessuri tal-istess strutturi. Jirrizulta illi qabel l-Awtorita` intimata pprocediet bl-ittra ufficjali *de quo*, permezz ta’ ittra datata 7 ta’ Ottubru 2019 infurmat lir-riorrenti li hija kienet lesta li twaqqa’ l-istruttura mibnija bla ma titlob spejjez u danni jekk il-pussess battal tal-istess u c-cwievet jghaddi għand l-istess Awtorita`.² Jirrizulta li pero` r-riorrenti baqghu inadempjenti u għalhekk l-Awtorita` intimata pprocediet bl-ittra ufficjali in kwisjtoni.

¹ Ara kuntratt esebit bhala Dokument A a fol. 6 *et seq.*

² Dokument 4 a fol. 32

Ikkunsidra:

Illi jirrizulta illi l-appartament in kwistjoni gie trasferit lill-Awtorita` intimata b'effett mis-16 ta' Lulju 1999 permezz ta' Avviz Legali 140 tal-1999.³ Il-blokk t'appartamenti shih, u *cioe`* 178, Triq San Kristofru, l-Belt Valletta, ad eccezzjoni ta' sitt appartamenti li kienu diga ghaddew permezz ta' Avvizi Legali precedenti, ghadda għand l-Awtorita` intimata permezz tal-Avviz Legali 373 tal-2016. Kwindi ma jirrizulta l-ebda dubju illi kemm l-appartamenti u kif ukoll kull haga formanti parti mill-istess blokk ghadda għand l-Awtorita` intimata.⁴ Jirrizulta illi mill-istess blokka hemm erba' (4) appartamenti li huma mikrija, disa' (9) appartamenti li huma mibjugha u appartament wiehed (1) li jinsab fuq konvenju.⁵ Kwindi, anke jekk biss ghall-grazzja tal-argument, l-Awtorita` intimata iddisponiet mid-drittijiet reali tagħha fuq il-bejt in kwistjoni meta nbieghu disa' (9) appartamenti, certament l-Awtorita` intimata għadha zgur sid ta' hames (5) appartamenti u kwindi għandha kull dritt li tipprocedi bl-ittra ufficjali kif fil-fatt għamlet sabiex tisslvagwardja d-drittijiet tagħha fuq il-bejt in kwistjoni. Għaldaqstant l-aggravju tar-rikorrenti illi l-Awtorita` intimata ma setghetx tipprocedi ai termini tal-Kapitolu 573 huwa nfondat fil-fatt u fid-dritt.

Illi mill-atti jirrizulta illi l-fond 178, Flat 11, Triq San Kristofru, Valletta kien inxtara fit-8 ta' Ottubru 1999 minn certu Carmel Azzopardi mingħand l-Awtorita` intimata. Illi dan il-bejgh sar bir-regoli u kundizzjonijiet kollha tal-iskema "I" ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern tas-27 ta' Gunju 1995, liema kundizzjonijiet kienet jiffurmaw parti integrali mill-istess att.⁶ Illi minn ezami li t-Tribunal għamel tal-imsemmi kuntratt u tal-Kundizzjonijiet elenkti fl-iskema "I", ma jirrizultax illi permezz tal-imsemmi kuntratt l-Awtorita` intimata ttrasferiet b'xi titolu xi parti indiviza tal-bejt jew tal-partijiet komuni. Illi l-istess appartament eventwalment wirtu certu Saviour Azzopardi, l-awtur tar-rikorrenti.

Illi għalhekk il-kwistjoni centrali f'din il-kawza hija jekk il-partijiet komuni u l-bejt gewx trasferiti jew le lir-rikorrenti permezz tal-kuntratt ta' akkwist tagħhom tat-18 ta' Jannar 2013.

Illi minn ezami tal-imsemmi kuntratt jirrizulta illi x-xiri kien **jikkomprendi sehem mill-partijiet komuni, inkluz il-lift u l-bejt**. Illi pero`, kif già` ingħad iktar 'il fuq, xejn minn dan kollu ma jirrizulta mill-kuntratt originali tat-8 ta' Ottubru 1999 bejn Carmel Azzopardi u l-Awtorita` intimata, u konsegwentement l-awtur tar-rikorrent ma setax jitrasferixxi l-istess drittijiet. Dak li ma giex akkwistat mill-awtur tar-rikorrenti ma setax ghadda għand ir-rikorrenti, anke jekk

³ Artikolu 4 Paragrafu 21 tal-Avviz Legali 140 tal-1999

⁴ Artikolu 4 Paragrafu 38 tal-Avviz Legali 373 tal-2016

⁵ Ara Dokument C a fol. 75

⁶ Ara kuntratt ta' xiri a fol. 111 *et seq* u l-kundizzjoni fi Skema "I" a fol. 115 *et seq*

fil-kuntratt gie mnizzel mod iehor. Kwindi ma jirrizultax illi r-rikorrenti jistghu jivvantaw xi drittijiet reali fuq il-partijiet komuni u fuq l-arja tal-bejt. L-iktar l-iktar li jistghu jivvantaw huwa dritt ta' uzu tal-istess partijiet u tal-bejt, ghalkemm lanqas dan id-dritt ma gie stipulat fil-kuntratt tal-awturi tar-rikorrenti. Pero` ma jaghmilx sens li ma jkunx hemm dan l-uzu tal-partijiet komuni.

It-Tribunal jirrileva in oltre, illi anke kieku, **ghall-grazzja biss tal-argument**, huma akkwistaw sehem indiviz tal-bejt, u allura jistghu jitqiesu bhala ko-proprietarji, xorta wahda ma kellhom l-ebda dritt jibnu l-kamra li bnew minghajr il-kunsens tal-ko-proprietarji l-ohra kif rikjest f'artikolu 493 tal-Kodici Civili. In oltre, ai termini tal-artikou 491 tal-Kodici Civili ko-proprietarju ma jistax jinqeda bil-ħaġa kontra l-interess tal-komunjoni, jew b'mod li ma jħallix lill-komproprietarji l-ohra jinqdew biha in komun skont il-jeddijiet tagħhom. Kwindi taraha kif taraha, dak li għamlu r-rikorrenti ma jsib l-ebda sostenn fil-ligi.

Illi t-Tribunal jirrileva illi ghalkemm ir-rikorrenti jghidu li ottjenew permess ghall-izvilupp mingħand il-MEPA (liema permess ma giex esebit f'dawn l-atti), dan ma kienx bizżejjed biex jissanzjona dak li għamlu. Lanqas ma kien bizżejjed il-fatt li nfurmaw bl-izvilupp lill-Awtorita tal-Artijiet ghaliex *semmai* l-istess Awtorita` riedet tagħtihom permess formali biex ikunu jistghu jibnu l-kamra in kwistjoni. Wisq inqas kienu bizżejjed il-firem ta' numru ta' residenti ohra fl-appartamenti fl-istess blokka, parti mil-liema kienu inutili stante li ma kinux propretarji tal-appartamenti tagħhom izda biss inkwilini.

Illi t-Tribunal jagħmel referenza għal decizjoni ricenti tieghu fil-kawza fl-ismijiet **Kevin Gauci et vs Awtorita` tad-Djar** deciza fl-14 ta' Dicembru 2020 li wkoll kienet titratta dwar bini ta' kamra fuq blokka ta' appartamenti fl-istess inhawi tal-kaz odjern. Illi, pero`, dan it-Tribunal jirrileva illi l-kaz odjern huwa differenti fil-*fattispecie* tieghu mill-kaz citat, ghalkemm il-mertu huwa wkoll bini ta' *washroom* fuq bejt. Fil-kaz citat, ir-rikorrenti kien **talab u ottjena permess** mingħand id-Dipartiment tal-Artijiet biex jibni l-*washroom* ghaliex fiz-zmien *de quo* il-proprjeta` kienet għadha tal-istess Dipartiment, u dan minkejja li Kevin Gauci kien fuq konvenju mal-Awtorita` tad-Djar sabiex jakkwista l-appartament tieghu. F'dan il-kaz irrizulta illi wara li r-rikorrenti bagħat ittra lid-Dipartiment ta' l-Artijiet bhala notifika ai fini tal-MEPA, **huwa ma ottjena l-ebda permess mingħand l-istess Dipartiment** biex ikompli bil-progett li kellu, u dan allura jiddistingwi l-kaz tar-rikorrent minn dak ta' Kevin Gauci.

Illi finalment, ir-rikorrenti jissottomettu wkoll illi l-ittra ufficjali *de quo* hija nulla minhabba li qiegħda tordna li tinhatt l-istruttura *de quo* meta tali ordni ma taqax taht l-artikolu 9 tal-Kapitolu 573 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi minn qari tal-ittra ufficjali *de quo* ma jirrizultax illi l-imsemmija interpellazzjoni qiegħda ssir ai termini tal-artikolu 9 tal-Kapitolu 573. Artikolu 9 jitkellem dwar ir-ragunijiet li

l-Awtorita` intimata jrid ikollha biex tordna l-izgumbrament. It-Tribunal huwa tal-fehma illi l-Awtorita` intimata għandha dritt tesigi li l-istruttura tigi mneħħija mir-rikorrenti u li, fin-nuqqas, tkun hi stess li tnejhi l-istess struttura bi spejjez għar-rikorrenti. B'dan il-mod, l-Awtorita` fil-verita` qieghda tagħti l-opportunita` lir-rikorrenti biex jimminizzaw id-danni li jistgħu jesponu ruhhom għalihom jekk tkun l-istess Awtorita` li tnejhi l-kamra in kwistjoni. Għaldaqstant tali interpellazzjoni hija fil-verita` a benefiċċju tar-rikorrenti nfushom u ma tirrendix l-ittra ufficjali *de quo* nulla.

Għaldaqstant it-Tribunal iqis illi r-rikorrenti bnew il-kamra in kwistjoni b'mod abuziv u kwindi l-Awtorita` intimata kellha kull dritt tesigi li l-istess rikorrenti jizgħombraw mill-imsemmi kamra peress li r-rikorrenti m'għandhom l-ebda dritt juzurpaw parti mill-bejt għalihom biss.

DECIDE

Għaldaqstant it-Tribunal, għar-ragunijiet hawn fuq esposti, qiegħed jichad l-appell tar-rikorrenti u jilqa' r-risposta tal-Awtorita` intimata u għaldaqstant jikkonferma l-kontenut tal-ittra ufficjali numru 1700/2020 datata 25 ta' Gunju 2020 u li kopja tagħha tinsab esebita a fol. 3 tal-process, u ai termini tal-artikolu 16 (2) tal-Kapitolu 573 tal-Ligijiet ta' Malta jipprefiggi terminu ta' tletin (30) gurnata mid-data ta' din is-sentenza sabiex ir-rikorrenti jizgħombraw u jnejhu kull oggett mobbli appartenenti lilhom mill-arja u kamra indikata bl-ahmar u kkulurita bl-isfar fuq il-pjanta esebita a fol. 4 tal-process.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva

Diane Gatt
Deputat Registratur